

Din Strategiska Pensionsplan – En guide till att framtidssäkra ditt kapital

Av Mikael Hellberg, Grundare av Aktieutbildning.nu

En av de absolut största och mest förödande riskerna du som investerare står inför är att få ont om pengar som pensionär. Som professionell kapitalförvaltare under 35 år – där jag bland annat ansvarat för portföljer värda över 20 miljarder kronor hos Handelsbanken Fonder – har jag sett detta hända alltför ofta. Folk har jobbat stenhårt hela livet för att samla på sig tillräckligt för en behaglig pension, bara för att förkrossat upptäcka att pengarna inte räckte lika långt som de hoppades.

I finansbranschens toppskikt handlar ingenting om "snabba klipp" eller obeprövade genvägar. Det handlar om beprövad metodik, makroanalys och stenhård riskhantering. Det är exakt den institutionella kvaliteten jag numera lär ut här på Aktieutbildning.nu.

För att minska risken att du överlever ditt eget kapital, måste vi bygga en strategi. Jag rekommenderar att du alltid håller följande fyra fundamentala frågor i bakhuvudet när du planerar din pension:

1. Hur länge måste portföljen räcka för dig?
2. Hur kan uttag och inflationen påverka portföljen?
3. Hur fastställer du det primära investeringsmålet?
4. Vilka viktiga avvägningar kan du behöva göra?

Låt oss bryta ner dem, steg för steg.

1. Hur länge måste portföljen räcka för dig?

Ett av de vanligaste misstagen privatsparare gör är att räkna med en alldeles för kort tidshorisont. Vi anser att många prognoser förmodligen är i underkant med tanke på de ständiga medicinska framstegen.

När du tittar på statistik över förväntad livslängd är det viktigt att komma ihåg att prognoserna visar den *genomsnittliga* förväntade livslängden. Det räcker alltså inte att bara planera för genomsnittet, eftersom ungefär hälften i varje åldersgrupp kan förväntas leva ännu längre.

- Om du i dag är 65 år gammal, är din förväntade genomsnittliga livslängd 85 år.
- Är du 70 år, förväntas du i snitt leva till 86 års ålder.
- Faktorer som nuvarande allmänhälsa och arvsanlag kan också ha stor inverkan på din individuella förväntade livslängd.

Slutsatsen är tydlig: Din tidshorisont kan vara betydligt längre än du inser. Du måste förbereda dig på att leva länge, och säkerställa att du har tillräckligt med pengar för att upprätthålla din livsstil genom alla dessa år.

2. De tysta tjuvarna: Inflation och orealistiska uttag

När man räknar på sin investeringshorisont är det helt avgörande att förstå hur uttag kommer att påverka portföljen. Många investerare har helt orealistiska förväntningar på hur mycket pengar de kan ta ut ur sina portföljer utan problem varje år under pensionen.

Myten om 10-procentiga uttag Ett vanligt – men extremt felaktigt – antagande är att eftersom aktier historiskt sett har gett en genomsnittlig avkastning på lite drygt 10 procent på lång sikt, så kan man också ta ut 10 procent om året utan att tära på det ursprungliga kapitalet. Det antagandet är så fel det kan bli.

Räknat över mycket långa tidsperioder kan börsen absolut ge 10 procent i årlig avkastning, men den faktiska avkastningen kan skilja sig rejält från det ena året till det andra. Marknadens volatilitet spelar en enorm roll här. Om man tar fel på uttagen under en börsnedgång kan det avsevärt försämra chanserna för att det ursprungliga kapitalet bevaras.

- **Ett smärtsamt räkneexempel:** Om din portfölj har backat 20 procent och du samtidigt tar ut 10 procent för att leva, måste portföljen därefter stiga med runt 39 procent *bara för att komma tillbaka till det ursprungliga värdet.*

Inflationen urholkar din köpkraft Inflationen är en annan kritisk faktor. Inflationen är lömsk; den minskar köpkraften över tid och naggar besparingar och avkastning i kanten. Många investerare underskattar helt inflationens verkningar.

- Sedan 1930 har inflationen legat på i snitt 3,9 procent om året i Sverige.
- Om den inflationstakten håller i sig kommer den som i dagsläget behöver 200 000 kr om året att behöva runt 430 000 kr om 20 år, och hela 632 000 kr om 30 år, bara för att ha samma köpkraft.
- Ett annat sätt att tänka på det: Om du lägger 1 000 000 kr i madrassen i dag kommer de om 30 år bara vara värda motsvarande 316 000 kr i dagens penningvärde. Din portfölj måste arbeta för dig, annars förlorar du pengar varje dag.

3. Fastställ ditt primära investeringsmål

Tidshorisonten, kassaflödesbehoven och inflationen är viktiga faktorer, men ett annat centralt steg är att slå fast ett primärt mål för din portfölj. Om man vill jobba exakt med detta måste

man tänka i termer av vad man vill att portföljens "slutvärde" ska bli vid slutet av tidshorisonten.

Vilket av dessa möjliga mål för slutvärdet stämmer bäst in på dig?

- **Maximera slutvärdet:** Målet är att öka tillgångarnas köpkraft så mycket som möjligt över din tidshorisont. Du vill se kapitalet växa maximalt.
 - **Bibehålla portföljens realvärde:** Målet är att portföljen ska ha samma köpkraft vid slutet av din horisont som den har i dag.
 - **Ett specifikt målvärde:** Målet är att landa på ett specifikt värde, kanske för att trygga och lämna över ett planerat arv till barnen.
 - **Tömma portföljen:** Målet är helt enkelt att konsumera kapitalet under din livstid och inte lämna något efter dig.
-

4. Vilka viktiga avvägningar är du beredd att göra?

Kassaflödet du behöver för din pension, i kombination med målet för portföljens slutvärde, innebär ofta att du måste göra vissa kompromisser för att minska risken för att tömma portföljen. Till exempel kan du behöva öka din exponering mot mer högavkastande investeringar, och därmed vara beredd att stå ut med den högre volatiliteten som detta innebär.

Låt oss titta på historiska simuleringar över rullande 30-årsperioder för en portfölj på 5 000 000 kr, med olika årliga uttagsnivåer:

- Scenario 1: Uttag på 10 % (500 000 kr/år): Detta är förenat med extrem risk. Sannolikheten är mycket låg för att portföljen räcker i 30 år. Även med 100 procent aktier är sannolikheten att du inte tömmer portföljen endast 20,6 procent, vilket knappast är betryggande.
- Scenario 2: Uttag på 7 % (350 000 kr/år) : Sannolikheten ökar om man minskar uttagen, men även här, med en portfölj bestående av 100 procent aktier, är sannolikheten för att portföljen ska överleva bara 47,1 procent.
- Scenario 3: Uttag på 5 % (250 000 kr/år): Här börjar vi närma oss hållbara nivåer. Om man minskar portföljuttagen till 5 procent förbättrar man avsevärt sannolikheten för att tillgångarna både överlever och växer.
- Scenario 4: Uttag på 3 % (150 000 kr/år) : Detta scenario visar en betydligt bättre sannolikhet för både överlevnad och tillväxt. För portföljer med både 100 % aktier, 70/30 (aktier/räntor) och 50/50 är medianslutvärdet efter 30 år faktiskt högre än startvärdet.

- Scenario 5: Inga uttag (0 %) : För investerare som inte behöver göra årliga uttag är portföljens överlevnadschanser utmärkta oavsett fördelning, men den portfölj med 100 procent aktier ger överlägset högst slutvärde.

Vilket scenario känner du dig mest bekväm med?

Det finns inget alternativ som passar alla – bara ett som är optimalt för just dig. Om ditt främsta mål är att maximera slutvärdet kan 100 procent aktier vara det rimligaste alternativet. Vill du däremot bibehålla köpkraften men hålla volatiliteten nere, kan 70 procent aktier och 30 procent räntepapper passa dig mycket bättre.

När du väl har ditt primära portföljmål klart för dig, blir det oerhört mycket enklare att lista ut vilken tillgångsfördelning som är bäst för dina behov.

Nästa steg: Låt oss framtidssäkra din portfölj tillsammans

Att bygga en trygg ekonomi kräver djup förståelse för hur marknaden rör sig, och en förmåga att sålla bort bruset från medias snabba rubriker. Det är därför Aktieutbildning.nu finns. Vi hjälper dig att applicera institutionella strategier på din egen privata ekonomi.

Vill du ha min och vårt communitys hjälp att ta kontroll över din pension? Gör så här:

1. Gå med i vår gemenskap

Gå direkt in i våra växande Facebook-grupper **Aktieraketer 2.0** och **Aktieutbildning.Nu**. Vi är över 8 000 medlemmar som stöttar varandra, diskuterar makrotrender och undviker nybörjarmissstagen. Det kostar ingenting att vara med.

2. Ta del av vår kostnadsfria kunskap

Ladda ner våra e-böcker "*Kom igång med aktier*" och "*Aktieutbildning investeringsstrategi*", eller anmäl dig till vår Startkurs. Dessa hittar du via vår utbildningsplattform. De lägger den teoretiska grunden du behöver.

3. Missa inte "Börssnack"

Se till att du är anmäld till vårt öppna webinarium *Börssnack* där vi kontinuerligt bryter ner det rådande marknadsläget, makroekonomin och vad som faktiskt påverkar börsen just nu.

4. Ta rygg på proffsen: Börsportföljerna

När du är redo att sluta gissa och börja agera som ett proffs, rekommenderar jag vår huvudtjänst **Börsportföljerna**. Här får du som prenumerant tillgång till exakta analyser, mina specifika aktieval och ett exklusivt live-webinarium varje onsdag där jag guidar dig genom marknadens stormar. Det är den ultimata genvägen till mina 35 års erfarenhet.

Du behöver inte uppfinna hjulet på nytt. Du behöver bara en beprövad karta och en trygg expert i stormen.

Varmt välkommen till Aktieutbildning.nu.

Mikael Hellberg Grundare, Aktieutbildning.nu

Viktig information: Investeringar på finansmarknaderna innebär risk för förlust, och det finns inga garantier för att det investerade kapitalet återbetalas. Historiska resultat utgör ingen garanti för framtida resultat. Värdet på dina investeringar varierar med marknaden. Innehållet utgör utbildningsmaterial och ska inte betraktas som personlig rådgivning eller skatterådgivning.

Av Mikael Hellberg, Grundare av Aktieutbildning.nu